

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

Synodus Dioecesana Mediolanensis III. Habita Anno M.D.LXXII. Gregorio XIII. Pontifice. Carolvs Borromevs, S. R. E. Tit. S. Praxedis Presbyter Cardinalis, Dei & Apostolicae Sedis gratia Archiepiscopus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

SYNODVS DIOECESANA MEDIOLANENSIS III.

Habita Anno M. D. LXXII.

GREGORIO XIII. PONTIFICE.

CAROLVS BORROMEVS, S. R. E. TIT. S.
Præxedis Presbyter Cardinalis, Dei & Apostolicæ Sedis
gratia Archiepiscopus Mediolani, Vniuerso nostro
Clero Mediolanensi salutem in Domino.

V M Romæ anno superiori essemus, in dictam à nobis diœcesanam Synodum, quam eo ipso anno habere statueramus, à Vicario nostro Generali Ioanne Baptista Castellio Protonotario Apostolico nobis absentibus celebrari iussimus. Is igitur in ea mandato nostro, nostraq; auctoritate aliquot decreta confecit; quæ vt executionem habeant, nos ea in lucem emitti volumus. Quamobrem vos, quod vestrum est, illa seruate, atque in vsum inducite, quo debetis & diligentiz & obedientiz studio. Valete in Domino. Mediolani ex ædibus Archiepiscopalibus, tertio Calendas Maij. M. D. LXXIII.

Indicatio Synodi Diœcesanæ. III.

In nomine Sanctæ & Indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Amen.

Carolus Borromæus S. R. E. Tit. S. Præxedis Presbyter Cardinalis, Dei & Apostolicæ Sedis gratia Archiepiscopus S. Mediolanensis Ecclesiæ, omnibus & singulis Christifidelibus Ciuitatis & Diœcesis nostræ Mediolanensis Salutem in Domino.

Vra Pastoris (cuius ministerio Spiritus sanctus vtitur, in euitate cui

ille præest, piè sancteque instituenda) spectare in primis debet ad eam accomodatam pascendi rationem, quæ in agendo spiritu posita, ad colles, ad illa scilicet cœlestia tabernacula gregem cõpellit: id quod propheta Micheas diuinitus admonuit ijs verbis, Accedite ad montes æternos. Quo in pascendi genere, quoniam præter cætera valet multà sancta illa conciliarium rerum tractatio: hoc anno nos edicto iam promulgato, cum concilium prouinciale ex Tridentino præscripto indiximus; tum diœcesanam Synodum, quam anno superiori à nobis indictam per inuæletudinem nostram haberi non licuit, celebrare volumus.

Quamobrem his nostris literis, vniuersos & singulos, qui Mediolani & in diœcesi nostra beneficia quæuis ecclesiastica, etiã quæ sine vlla cura sunt, obtinēt; quique sacris item ordinibus initiati sunt; eos præterea omnes tum sæculares tum regulares clericos, qui quouis iure aut consuetudine nostræ Synodo diœcesanæ interesse debent, monemus in Domino; eisdemque omnibus & singulis in virtute sanctæ obedientiz, ac pœnis sacrorum canonum iure constitutis, iubemus; vt ipsi ea clericalis habitus honestate, quæ nostris prouincialibus concilijs, & superiori diœcesana Synodo, nostrisque item edictis præscripta est, cum superpelliceis etiã mundis, die decimoquinto mensis Aprilis proximè sequentis, quem diem inchoan-

da

de diocesana Synodi certū indicimus, summo mane in nostram Metropolitanam Mediolanensem Ecclesiam conueniant: idq; non alij eorum nomine sed ipsemet, nisi legitima causa quam probare debent, impediti sint, præsentent: Inde autem, cum conuenierint, ne cuiquam discedere liceat, nisi impetrata à nobis facultate.

Edicimus præterea, id quod nostro provinciali concilio secundo decretum est, ut post indictæ huius Synodi promulgationem, in omnibus & urbis & diocesis nostræ Ecclesijs parochialibus, quinta quaque feria in singulas hebdomadas, quoad ipsa Synodus absoluta ac dimissa de more erit, in Missæ sacro oratio de Spiritu sancto dicatur; in Metropolitana autem, et Collegiatis processio num etiam minus singulis Dominicis diebus intus obeatur; ex animoq; preces fiant, quibus à Deo auxilium impetretur pro optimo Synodali tractationum euentu.

Monemus item eos omnes & singulos ecclesiastici ordinis homines, ut nec etiam in itinere quod Synodi causa huc facturi sunt, neque verò hic item, ab ea viuendi frugalitate, sacerdotali modestia atque grauitate, quæ provinciali concilio priori præcepta est, discedant; sed eum exemplum fidelibus afferant, ut monet Apostolus, in verbo, in conuersatione, in charitate, in fide, & castitate; tum nobis à Deo optimo maximo, omni animi pietate, sacrificijs, precibus, ac ieiunijs auxilium implorare studeant. In quarum rerum fidem has litetas nostra nostrisque Cancellarij manu signatas confici, sigilloque nostro muniri, & promulgari, Metropolitanæque nostræ, & Collegiatarum Ecclesiarum, Aediumque Archiepiscopaliū valuis publicè affigi iussimus. Quam affixionem habere eam vim volumus, ac si ipsis singulis quorum interest, illæ allatæ ac denunciatae essent. Datum ex

Palatio nostro Archiepiscopali die 8.

Martij 1572.

DECRETA EDITA IN Synodo Diocesana tertia Mediolanensi.

Decretum. I.

Quia in ecclesia Sancti alicuius corpus reconditū est; cum eius dies festus agitur, tunc in ea de illo Sancto Missæ sacrum ritu solenni fiat.

Sacrum reliquiarum quo die eorum festus agitur veneratio.

Locus præterea ubi eius corpus situm est, decenter ornatur; tum campanarum sono, ut Ecclesiæ institutum ac mos est, ea significatio fiat, qua cognosci possit festum diem in illa Ecclesia celebrari: & omnis denique alius adhibeatur Ecclesiasticæ pietatis ritus ad recolendam Sancti illius memoriam.

Decretum. II.

In sua parochiali ecclesia dum Parochus concionatur, ne ulli sacerdoti, ac ne ei quidem qui vnâ cum eodem Parocho in illa ipsa ecclesia curam animarū gerit, Missæ sacrum facere, aut baptismi (si modo mortis periculum non imminet) sacramentum ministrare liceat.

Parochus in sua ecclesia concionante nemo missæ celebre

Decretum. III.

Qui sacerdotes in ecclesia collegiata vel cappellas obtinent, vel elemosinæ nomine statis diebus ibidem Missæ sacrum faciunt; qui præterea Clerici eidem ecclesiæ adscripti sunt; ij vnâ cum eiusdem ecclesiæ clero publicas supplicationes obeant, nisi sacerdotes ipsi ab eo sint munere immunes, quoniam alteri ecclesiæ addicti iam sunt.

Beneficia obtinentes in aliqua ecclesia, vel in ea adscripti, ad processionem conueniant.

In omnibus item processionibus (ijs solū exceptis quæ Ambrosianarū litaniarū tempore fiūt) Clerus vniuersus ad libri sacerdotali; vel alterius Archiepiscopi arbitratu deligendi præscriptū, semper aliquid canat cum ea re conuenient; cuius causâ indictæ sunt supplicationes.

Decretum. IIII.

Singulis diebus festis, qui vel Ecclesiæ præcepto vel consuetudine conluntur, in parochiali sua ecclesia Parochus vespertinum officium canat, datis tamen prius stata hora, ut moris est, campanarum signis.

Vespertinum officium in parochiali ecclesia festis diebus recitetur, & quinā inter esse debeat

Quicumque autem sacerdos in illa ipsa ecclesia quotidie, aut ter quaterve per hebdomadam Missæ sacrum facere debet, illum adiuet ad id officium præstādū; nisi a terius ecclesiæ ministerio additus sit, aut ab Archiepiscopo addicatur. Si verò nemo alius tunc adest, quo adiutore ad canendum vtatur; id vesperarū officium non cantu, sed voce alta & clara ita recitetur, vt ab ijs qui præsentibus adsunt, commodè audiri possit. Id prætera officium totum ritè sic dicatur, canaturve; vt psalmus nullus, neque quidquam aliud vlla causa omittatur, quod ad illius officij ritū pro festis eius diei ratione institutum sit.

Decretum. V.

Capellani processionibus sacriss. Sacra in ecclesia inrecesant in qua celebrant.

IDE M etiam Sacerdos, quo tempore in eadem Ecclesia sanctissimum Eucharistiæ sacramentum vel in Altari adorandum proponitur, vel inde in tabernaculo reconditur, vel processionis ritu per ecclesiam circumfertur, modò is alterius ecclesiæ ministerio additus non sit, præsens ibidem adsit, munusq; suum & operam præstet; idq; nisi Archiepiscopi concessu tunc ei alibi ministrare inferuireq; licuerit.

Neque tunc mercedis quidquam aut laboris aut eleemosinæ nomine petat, nisi quidpiam ei dari Archiepiscopus iusserit; vel aliquid mercedis eorum officiorum causa tributum sit, vel certus eo nomine census sit ijs Ecclesiasticis viris constitutus, qui ibidem interfuerint.

Quòd si tempore, quo Capellanus sacerdos in parochiali Ecclesia cum illis vt supra dictum est, actionum functionibus interesse deberet, aliò euocatus, funeri exequiisve, aut cultui alicuius diei festi operam suam nauare velit: ob eas causas ab ipsius parochialis Ecclesiæ officijs ei abesse liceat, modò id iam parcho significauerit, vt alios Ecclesiasticos homines opportunè accersere possit, quorum opera ministerio vtatur, ad sacerarum functionum à quibus ipse abfuerit, cultum.

Decretum. VI.

Matutinum octaua corporis Domini qua hora dicendum.

QVIBVS in ecclesijs festo solenni que die Corporis Domini, & reliquis septem deinceps diebus, matutinum offi-

cium quòd de Corpore Christi Domini nostri dicitur, interdiu prioris diocesanæ Synodi decreto recitari aut cani debet; id absoluto completorio statim dicatur canaturve, atq; adeo in tempore inchoetur, vt totum absoluator ante solis occasum.

Quibus autem in Ecclesijs non matutinum sed completorium solum dicitur; hoc ipsum completorij officium recitetur statim vesperis absolutis.

Decretum. VII.

QVA in Ecclesia diuinorum officiorum ritus more Ambrosiano adhibetur, si in ea aliqua piorum hominum sodalitas instituta est; ne permittat Parochus illius sodalitates homines, etià eos quos disciplinatos vocant, in ea ecclesia alio vti ritu quam Ambrosiano, ad recitandas canonicarum horarum preces & officium.

Sodalitates officij ritu ambrosiano in ecclesijs item ambrosianis dicat.

Decretum. VIII.

FESTO die Beate Mariæ Virginis Purificationi dicato, candelarum; & die Dominico quæ de Palmis dicitur, Oliuarū benedictio in Ecclesia ipsa solum celebretur, neq; vllò alio præterea loco. Vtroq; autem tempore in singulis Ecclesijs vbi solennis illa Candelarū & Oliuarum benedictio facta est, aut in earum ambitu, alibiue processio agatur.

Quo in processionis munere Clerus die festo Purificationis candelas, Dominico autem die palmarum oliuas aut palmas præeundo manibus gestet.

Candelarū & oliuarum benedictio in ecclesia fiat.

Decretum. IX.

CVM grandines, nimbi, turbines, & aliæ temporum procellæ imminet; ad eas tempestates sedandas, vel vt vocat, signandas, ne Sacerdos vasculum in quo sanctissimum Christi Domini corpus asseruatur, adhibeat; sed tabernaculum accensis luminibus patefaciat, vt ea nimborum vi imminente, rogationes & preces à Clero populoq; coram Domino religiose fiant.

Sanctiss. Sacramenti expositio imminente tempestate.

Decretum. X.

NE vllus cuiusvis ordinis clericus proforibus Ecclesiæ stet, neque per vias aut vicos incedat, aliove vegetur, ne item

Superpelliceu quibus in locis non deferendū.

ab

ab Ecclesia egrediatur superpelliceo indutus: nisi cum processiones, aliudve ecclesiasticum munus & officium obit, quod illud indumentum requirat.

Decretum. XI.

Baptismus infantum expositorum.

INFANS expositus tametsi collo appensum habeat testimonium, quod baptizatus fuerit, si tamen illum baptizatum esse alia ratione non constat, baptizetur, hac tamen verborum formula; Si tu es baptizatus, ego te iterum non baptizo; & si nondum es baptizatus, ego te baptizo &c. Quod si in ea testimonij scheda sit nomen adscriptum, quod illi in baptismo impositum esse asseratur, idem ipsi nomen imponatur; conferueturque etiam illa scheda de collo pendens; ac præterea quo modo, quoque testimonio munitus repertus sit, in libro baptizatorum describatur.

Decretum. XII.

Ritè baptizatus ne iterum sub conditione baptizetur.

SACERDOS qui infantem ad sacram baptismi fontem delatum verè ritè; baptizatum esse sciens, eum iterum (quod nefas est) baptizare præsumserit, ea etiam conditione, Si es baptizatus, ego te iterum non baptizo, &c. præter irregularitatem quam incurrit, alia præterea graui plectatur poena Archiepiscopi arbitrati.

Decretum. XIII.

Parochus quibus conuiuijs ne interfit.

ANIMARVM curator qui baptismi sacramentum Infanti ministravit, ad conuiuium ne accedat, quod in ædibus parentum infantis recens baptizati ob id paratum erit. Nuptialibus præterea epulis, quæ sponsorum quos coniunxerit, quibusve benedixerit, nomine paratæ erunt, ne interfit; si in eis lusus, choreæ, saltationesve agendæ sint, aut amatorij vel lasciuui canentis canendi.

Decretum. XIII.

In puerperarum benedictione quæ cauenda.

AD preces quæ supra puerperam funduntur, cum post prolem emissam illa actura gratias ad Ecclesiam se confert, Parochus puerperæ domum ne ingrediatur, etiam si mulier ob aduersam valetudinem Ecclesiam adire nequeat.

Fœminis præterea post puerperium ad Ecclesiam venientibus panis benedictus sub hostiæ forma ne præbeatur.

Decretum. XV.

QUICVNQVE in Diœcesi maiorem anni partem moratus est, si is in Pascha sacrosanctum Eucharistiæ sacramentum non ab eo Parocho sumpserit, intra cuius parochiæ fines id temporis manserit; quamuis se id ab alio Parocho sumpsisse asserat, in eum tamen non secus agatur, ac si ex illius parochiæ incolis vnus esset, qui totum ibi annum mansisset.

Paschæ tempore in ea quilibet Parochia cõmunicet in qua maiorem anni partem moratur.

Si quis præterea sex tantum mensibus in diœcesi habitauerit; tantundemque temporis in aliqua vrbs parochia moratus, post Pascha ad illam se confert parochiam, in qua sacram Eucharistiam non sumpserit; hic tridui spatium fidem communionis Parocho exhibeat. Quod si non præstiterit, perinde habeatur, ac si sacram non sumpsisset communionem.

Decretum. XVI.

SACERDOTI, qui singulis & festis diebus & ferijs in anno Missæ sacræ pro alio facit, ne maior pecuniæ summa eleemosinæ nomine detur, quam sit, libræ scilicet imperiales centum & octuaginta.

Quanta cuique celebrati eleemosinæ danda sit.

Neque Sacerdoti cuiquam, qui id Missæ sacræ faciendi munus per totum annum susceperit, quauis causâ causæve specie, ac ne sustentationis quidem aut necessitatis nomine plus petere exigere liceat.

Ad quam rationis normam cæteræ dirigantur eleemosinæ, ijs Sacerdotibus dandæ, qui certis anni aut mensis diebus Missæ sacrum fecerint. Festis autem diebus duplum eleemosinæ, quod in ferijs eo nomine erogandum est, accipi licere vetitum non sit: modò tamen propter hanc dupli rationem nõ augeatur certa ea centum octuaginta librarum eleemosina.

Sin autem Sacerdos quispiam plus quàm præscriptum est eleemosinæ petet, etiã si quod petierit non sit assecutus, poena plectatur arbitrati Archiepiscopi.

Decretum. XVII.

Missarū in
vnaquaq; ec-
clesia in sin-
gulos dies
distributio.

SI in eadem Ecclesia certis hebdomada diebus cōplures Sacerdotes Missæ sacrum facere aliqua ratione causa-ve debēt; is, qui illi Ecclesiæ Rector præ est, vel si Ecclesia est collegiata, Sacrista certos eis dies arbitrato suo præscribat; quibus diebus illorum vnusquisque in ea Ecclesia Missæ sacrificium faciat.

Illudque Rector aut Sacrista curet, vt singulis si fieri potest diebus, Missæ totidem, nisi aliter testator cauerit, celebrentur.

Quæ præterea Ecclesia ita angusta atque exigua est, vt vno tempore plures Sacerdotes in ea celebrantes mutuo se audiant, alterque alterum facile perturbare impedireve possit; ne eodem tempore plures quam duo Missæ sacrum faciant; vnusquisque ab altero, quam longè fieri potest, distet: idque omni tempore, tum maximè seruetur, cum vel exequiæ, vel dies festus, vel Indulgentiæ in ea Ecclesia celebrantur.

Decretum. XVIII.

In Missa cō-
ueniuali le-
ctio adiun-
gatur.

IN collegiata Ecclesia, vbi Dominici festi; alijs diebus Missa conuentualis ritu Ambrosiano fieri solet, vetus ille ac perpetuus huius Ecclesiæ ritus seruetur, vt eidem Missæ sacro adscripta lectio ante Epistolam canatur, & is item quem vocant, Psalmeus.

Decretum. XIX.

Quibus in
ecclesijs ri-
tu Ambro-
siano, vel
Romano ce-
lebrandum
sit.

IN Ecclesijs Collegiatis, aut Parochialibus, Oratorijsve, aut Capellis, quæ in illis sitæ sunt parochijs, vbi ritum tantum Ambrosiano celebrandum est, Missæ sacrum more Romano nō fiat.

In ijs verò huius diocesis loci, vbi ritum solum Romano Missæ aliæque diuina celebrantur officia, ritu celebrentur non Ambrosiano sed Romano.

Neque alijs ad ea peragenda, celebranda ve libris quisquam vtatur, quam & Breuiario, et Missali Pij V. Pontificis Maximi iussu editis.

Decretum. XX.

Sexta feria
in quadrag.
Missæ sacrum
ne fiat.

VT Ecclesiæ Ambrosianæ ritus ab vniuersis & singulis eiusdem Ecclesiæ

Sacerdotibus retineatur et conseruetur; nē Sacerdos vllus qui ritu Ambrosiano Missæ sacrum facere debet, id per Quadragesimam sextis ferijs, ne in regularium quidem Ecclesijs faciat, etiam vel funeris, vel exequiarum, vel alterius cuiusvis rei oblata causa.

Qui verò Sacerdotes, quamuis Ambrosianæ Ecclesiæ aliquo modo addicti, ritum tamen Romano sacrum facere solēt, in Ecclesijs, vbi more Romano sit, ijs interdictum ne sit.

Decretum. XXI.

QVI Cappellas obtinent, non alij eorum nomine, sed ipsi Missas diuinaque officia in Cappellis celebrent, quæ prestare debent illarum Rectores; nisi aliud ecclesiasticum beneficium obtineant, quod residentiam requirat, in eoque residentes huic muneri vacare non possunt; aut ex earum Cappellarum erectione dotationeue, aut legato vel donatione, aut facultate ab Archiepiscopo impetrata, etiam per alium id muneris explere possint; aut alias sint legitime impediti.

Singula autem, ob quæ Capellanus se ab hoc munere immunem asserat, ab Archiepiscopo probentur.

Decretum. XXII.

SI ad Missæ sacrum faciendum, ad aliaque diuina officia peragenda in diei Festi celebritate, aut in funere, Sacerdotes alienæ Diocesis conuocandi aliquando sunt; ij solum ad ea diuinorum officiorum ministeria adhibeantur, qui à suo Ordinario testimoniales afferunt literas, quibus id perspicuum sit, eos à Missæ sacro faciundo, à diuinorumque officiorum munere non esse suspensos.

Idem præterea clericali & tonsura & vestitu eo sint, qui reliquis diocesis huius clericis præscriptus est: ijque ipsi item à Vicario Foraneo qui illius regionis curam gerit, ante probati sint idonei ad Missæ sacrum, & diuina officia ritu Ambrosiano celebranda; si modò in ijs Ecclesijs vbi tunc celebrandum erit, eo ritu diuina peraguntur officia.

Cappellani
ipsi p se in
suis cappel-
lis celebrēt.

Sacerdotes
alienæ dioc-
esis ne ce-
lebrēt sine
testimonia-
literis.

De

Decretum. XXIII.

Qui singulis diebus ali ubi celebra re debet, ne villo die de- sit.

SACERDOS qui singulis diebus in Ecclesia aliqua missæ sacræ facere debet, aliqua tñ causa ratione sibi lice- re putat, frequentem eam Missæ celebra- tionē semel in hebdomada intermitte- re: is ne illo intermissionis die Missæ sa- crificiū in alia Ecclesia faciat, nisi prius in locum suum Sacerdotem alium sub- stituerit, qui id præstet, quod ipse in illa Ecclesia debet.

Decretum. XXIII.

Quomodo liceat paro- cho extra suam eccle- siam cele- brare.

QVIBVS diebus Parocho extra parochialem suam Ecclesiam Missæ sa- crum facere permissum est; in quavis Ecclesia, quæ tamen Monialium non sit, ei illis diebus Missam celebrare liceat. Sin autem certis anni temporibus munus ille suscipere voluerit Missæ sacrum in Ecclesia faciendi, vbi eo munere ad- strictus non tenetur; ne eum ad id illius Ecclesiæ Rector Sacristave ante reci- piat, quam perspexerit ei licere facultate scriptis impetrata Missæ sacrificium in illa Ecclesia facere.

Decretum. XXV.

Meretrices ne intersint Missæ sacro. Sess. 22. dec. de obser. & euit. in ce- leb. Missæ.

CVM Tridentini Concilij decreto illud sancitum sit, vt is qui publicè & no- toriè criminofus est, sacris interesse non permittatur; in eoque genere etiam sint meretrices illæ quæ se publicè prostituunt, propterea Sacerdos Missæ sacrum facturus, vbi scierit ibi publicam adesse meretricem, quæ sacris interesse velit, illam admoneat, operamq; det, vt inde se abducat: quod si noluerit, is Missæ sa- crum ne inchoet.

Decretum. XXVI.

Interpreta- tio decreti synodi diœ- ce. 2. de elee- mosina die- rum festorū pag. 337.

VT omnem tollamus dubitationem, quam apud aliquos ortam esse intellexi- mus ex Decreto vij. primæ Synodi Diœ- cesanæ Mediolanensis, in ea parte qua habet, quod pecunia quæ ob sacra per- agenda in capsula deposita erit, illam sa- crista vel Ecclesiæ Curator ijs Sacerdotibus pro rata distribuatur, qui eo die in illis ipsis Ecclesijs celebrarint: decla- ramus sensum illius Decreti non esse, pecuniam quæ pro elemosina oblata fuerit, totam inter eos esse diuidendam,

qui Missas aut diuina officia eo die in ip- sa Ecclesia celebrauerint; sed eius curæ Præfectum elemosinam tantum inter ipsos qui celebrarint Clericos partiri debere congruentem: Atque ideo, quod de elemosina distributa supererit, apud virum idoneum deponi mandamus, vt in aliam Missarum celebrationem di- stribuatur, aut in alias res, quibus Missæ sacrum eodem in templo decentius per- agi possit, idque Archiepiscopi arbi- tratu.

Decretum. XXVII.

QVI in Pascha se ad sacerdotem re- gularem extra Diœcesim commoran- tem contulerit, eiq; peccata sua confes- sus sit; huic tanquam inconfesso Pa- rochus eo Paschæ tempore sacram com- munionem ne præbeat; nisi Sacerdotē illum ad audiendas confessiones ab Ar- chiepiscopo, & ab eo in cuius Diœcesi moratur Episcopo, probatum esse perspe- xerit; idq; scriptis, quorum vnum Ar- chiepiscopi, alterum illius Episcopi sub- scriptione & sigillo munitum sit.

Nemo ad cō- fess. rē ex- tra diœces- sim se con- ferat.

Decretum. XXVIII.

CONFESSARIVS, sceminarū agro- tantium confessiones, cuiuscūq; illæ fue- rint ætatis, ne audiat ostio cubiculi, vbi illæ decumbunt, penitus clauso.

Ægotantiū mulierū cō- fessiones ne audiatur o- stio clauso.

Decretum. XXIX.

PASCHÆ tempore quot confes- sarios sacerdotes parochus in audiendis confessionibus adiutores sibi necessarios esse iudicauerit; totidem sibi ad illum sacrum ministerium adiuvandum adiun- gere vetitum non sit, modò ij ad tale mu- nus idonei ante probati sint.

Paschæ tem- pore quales liceat paro- cho sibi ad audiendas cōfessiones sacerdotes adiungere.

Decretum. XXX.

PAROCHVS, cui ad etram ge- rendam Sacerdos alius coadiutor datus est, ea etiam adiuncta facultate, vt Pa- rochia suæ incolæ in matrimonium con- iungere possit; eius nomen, cognomen, patriam in matrimoniorum librum re- ferat, notato præterea die, mense, & an- no, quo is adiunctus est: quæ præterea auctoritas celebrandi nuptias, vel ab Ar- chiepiscopo, vel à se cōcessa eidem erit, eam itidem eo libro describat.

Coadiutor ad matrimo- nia celebrā- da in librū referatur.

Decre-

Denuncia-
tiones ma-
trimonij ne
fiat, nisi spō-
sis petenti-
bus.

Decretum. XI.

DENVNCIATIONES matrimonij à Parocho ante ne fiant, quàm ij quorum matrimonium denunciandum est; ipsi (si curæ suæ ambo subiecti sunt) & non alij eorum nomine (etiam si illorum parentes sint, aut ipsorum curam gerant) illas denunciations ab ipso Parocho fieri postulent, aut ut fiant, consentiant.

Quod si diuersis in Parochijs illi habitant, vnus & alter item Parochus hoc ipsum vt supra seruet.

Nec verò matrimonium alter Parochus denūciat, nisi ab altero Parocho certior factus sit de consensu illius, qui alterius est curæ subiectus.

Decretum. XXXII.

Denūc. fiat
dieb. festis
ex consuetu-
dine, & alia
quædam.

MATRIMONII denūciationes quæ diebus festis fieri debent, non ijs solum festis diebus fiant, qui præcepto Ecclesiæ coluntur; sed ijs etiam fieri liceat, qui vniuersali huius Ciuitatis consuetudine seruari solent.

Eo autem die quo postrema fiet Matrimonij contrahendi denūciatio, matrimonium ne celebretur, nisi is nouissimus dies sit ante Quadragesimæ aut Aduentus initium.

Omnibus autem matrimonij denūciationibus absolutis, si matrimonium ipsum absque legitima causâ intra mensem non contrahetur, Parochus Sponsos matrimonio ne iungat, antequam eiusdem matrimonij denūciationes iterum factæ sint.

Decretum. XXXIII.

Denuncia-
tionū fides
fiat illis tan-
tū absolū-
tis.

PAROCHVS qui populo matrimonium denunciauerit, quod Parochiæ suæ incola extra illius fines contracturus est, nullam exhibeat in scriptis fidem, qua se aliquam eius matrimonij denūciationem protulisse significet, quousq; eas omnes quæ faciendæ erunt denūciationes, omnino absoluerit.

Decretum. XXXIII.

Impedimē-
tum matri-
monij ne à
parocho de-
adatur.

SI Parocho qui matrimonium promulgabit, aliquod denunciatur impedimentum, quamobrem inter Sponsos illud contrahi non posse dicatur: is ne ad illius matrimonij celebrationem, neque

ad aliam progrediatur denūciationem, etiam si id impedimenti quod a fertur, vel falsum, vel malitiosum sibi videatur, vel nullius momenti: sed rem, si intra quindecim millia passuum ab vrbe abest, ad Archiepiscopum deferat; si verò longius distat, Vicarium foraneum de impedimento quod proponitur, certiore faciat; neque de eo quidquam ante statuat, quàm de eo quod faciendū sit, responsum acceperit.

Decretum. XXXV.

CVM sponsi benedicendi sunt; vtrūque, sponsum scilicet & sponsam Parochus benedicat.

Quo in benedicendi munere Missæ sacrarum pro Sponsis fiat: nisi vel Dominicus, vel Festus alius dies sit, quo die ex Ecclesiæ instituto pro eis fieri nō liceat. quam ob causam tunc ne Parochus orationem, quam Collectam vocant, pro eis proare in Missæ sacro omittat.

Decretum. XXXVI.

MATRIMONIVM ne in alia quàm in Parochiali ea celebretur Ecclesia, intra cuius fines ij habitant, qui nuptias contrahere volunt. Quamobrem sacerdotes cui celebrandi matrimonij ab Archiepiscopo aut à Parocho auctoritas tributa est, ne Sposos ab eorum parochiâ illius rei causâ exire patiantur; sed ad parochialem Ecclesiam, in cuius finibus illi domicilium habent, ipse se conferat; eosque ibi matrimonio sanctè iungat.

Decretum. XXXVII.

NE à sponso, neque à propinquis, aut amicis eius sponsæ, quidquam in Ecclesia eidem sponsæ cum qua matrimonium tunc contractum est, vel contrahetur, dono detur.

Nec patiantur proterea Parochus illam in aliqua Ecclesiæ parte aut sedere aut stare, ad accipiendâ quæ ei offerentur munera.

Decretum. XXXVIII.

PAROCHVS alienæ diocesis sponsum sponsamve matrimonio ne iungat, etiam si is fidem ab suo afferat Ordinario, qua testatum sit, eum nullo detin-

neri

Sponsorum
benedictio
quomodo fa-
cienda.

Matrimo-
niū in pa-
rochiali Ec-
clesia celebretur.

Sponsæ ne
quid in Ec-
clesia dono
detur.

Parochus qd
seruare de-
beat in spō-
sis alienæ
diocesis ma-
trimonio iū-
gendis.

aeri impedimento, quin matrimonium cum illa contrahere possit; nisi prius ea fides Mediolani ab Archiepiscopo, in Diocesi verò à Vicario foraneo sit com probata.

Decretum. XXXIX.

CANONICVS qui in ædiu canonicalium ambitu domicilium habet, in quo honestè habitare potest, in eo habitat, cibum capiat, & dormiat.

Qui non paruerit, pro residente non habeatur; nisi Archiepiscopus facultatem ei concesserit alibi commorandi: sin autem idem in residentium numero nondum est adscriptus, poenam luat Archiepiscopi arbitratu.

Decretum. XL.

QVI dignitatem Canonicatumve obtinebit, si examine primùm habito is probatus est, & idoneus ad id muneris iudicatus, quod illius dignitatis canonicatusve nomine præstare debet; in capitulum statim adscribatur; adscriptusque residentie fructus, ceteraque emolumenta percipiendi ius assequatur, illo abrogato faciendi per hebdomadam de eo periculi vsu.

Decretum. XLI.

DOMVS quæ diuersis parochialibus subest Ecclesijs, ei parochiali adiudicetur Ecclesiæ, in cuius parochia est ipsius domus ianua, per quam in eam frequentior est ingressus.

Quod si locus in quo est ianua, in vtriusque parochiæ sit finibus; ei subijciatur Parocho, in cuius parochia maior est illius domus pars. si verò domus ipsa eque in vtraque sit parochia, ei parochiali ad dicatur Ecclesiæ, quæ ipsi domui propior esse cognoscatur; nisi Archiepiscopo quandoque aliud decernendum aliqua ratione videbitur.

Decretum. XLII.

QVAE ad certos vsus pios sunt relicta, in alios etiam similes vsus ne conuertantur, ne necessitatis quidem prætextu, etiam si testatoris hæredes ei rei assentiantur; nisi Archiepiscopus re perspecta eam præstiterit facultatem, quæ iu-

re permittente ab eo dari poterit illius permutationis causa.

Decretum. XLIII.

QVAE alicui presbyterorum collegio relicta sunt, vt ab eo pauperibus in eleemosinam erogentur; neque in totum, neque in partem vniuerso illorum conuentui, neque alicui eiusdem confociationis clerico, ne paupertatis quidem prætextu distribuatur, nisi facultate scriptis ab Archiepiscopo impetrata.

Decretum. XLIII.

QVONIAM vsu compertum est, parochos plerosque, Litaniarum, & solennitatis Corporis Domini Nostri Iesu Christi tempore, absque magno suo suorumque Parochianorum incommodo, ad Præposituras in quarum finibus habitant, se conferre non posse, vt priori Concilio diocesano id ab eis faciendum esse statutum fuit: Idcirco vt ijs incommodis de opportuno remedio aliqua ex parte prouideatur, ij tantum parochi illis ipsis diebus ad Præposituras accedent, qui ante decreti illius promulgationem ad eas se tunc conferre solebant; & ij præterea, quibus à Vicario illius regionis singulis annis mandabitur, vt ad eas accedant.

Decretum. XLV.

NE vlla bonorum ecclesiasticorum locatio fiat, ne ad breuissimum quidem tempus, nisi Notarius rogatus de ea locatione instrumentum confecerit. Locator qui contrafecerit, arbitrio Archiepiscopi pleatur.

Decretum. XLVI.

IN eleemosina pro defunctorum officijs distribuenda id omnino obseruetur, vt nemini, qui duas tantummodo Missas, in eadem Ecclesia in qua officia sunt, pro mortuis celebrauerit, tantum detur eleemosinæ, ac si tres Missas ibidem dixisset; etiam si in alia Ecclesia pro anima eius pro quo officia habebuntur, se celebrasse asserat: sed tertia eleemosinæ pars ei subtrahatur, quæ vnicuique tres Missas in eadem Ecclesia tunc celebranda erit.

Eleemo-

In eleemosinam eroganda, ne alteri vsui adiudicentur.

Interpretatio decreti de conueniēdo ad præposituras in litanijs.

Dioc. 2. decre. 13. pag. 338.

Locatio bonorum eccles. sine instrumento ne fiat.

Eleemosina pro defunctorum officijs quomodo distribuenda.

Canonicus in ædib' canonicalibus habitet.

Canonicus approbatus statim fructuum pariticeps sit.

Domus cõis cui parochiæ adiudicanda.

Res ad certos pios vsus relictae ne in alios vsus conuertantur.

Eleemofina autē quæ ipsa officia obeuntibus est distribuenda, in Ecclesia non datur.

Quod si sacerdos, cui ipsius officij onus incumbit, hoc non obseruauerit; ipse duobus mulctetur aureis; quæ multa dimidia eius sit, qui culpam illam Archiepiscopo in vrbe, aut Vicario foraneo in diocesi renunciarit.

Decretum. XLVII.

Si nē distri-
duatur item
qui non in-
terfuerit.

NVLLA eleemofinæ portio officio pro mortuis adscripta ijs clericis sacerdotibus ve detur, qui Matutino, aut Missæ sacro quod pro mortuis fiet, solum interfuerint; sed ea portio ijs tantum distribuatur, qui non per substitutam personam, sed ipsi in toto & matutino officio & in Missæ sacro interfuerint; idq; nisi testatoris voluntate aliud cauetur. Matutino autem & Missæ sacro interfuisse censetur is, qui antequam prima pronuncietur lectio, in officio adfuerit, in eoque præsens perseverauerit vsque in finem Missæ.

Si verò quid fortasse quod differri non patiatur, in aliqua Parochia acciderit, eamque ob causam illius Parochus officio non absoluto discedere cogatur; huic nihil de eleemofina detrahatur, quæ ijs singulis distribui debet, qui toto officio interfuerint.

Pro mortuis autem officium integrum peragatur, ita vt & tres nocturni, quemadmodum ritus postulat, dicantur; & id omne reliquum absoluat, quod ad illius officij rationem pertinet.

Decretum. XLVIII.

Prandii sa-
cerdotibus
funeris cau-
sa ubi paran-
dum.

CVM à defuncti hæredibus vel propinquis parabitur ijs clericis ientaculū prædiumve, qui ad funus ducendum, aut exequias, vel anniuersaria pro mortuis celebranda conuenerint; domi tantummodo eius parochi paretur, in cuius Ecclesia aut parochia officia diuina pro defunctis fuerint absoluta.

Sacerdotibus verò, qui non vocati ad ipsa officia obeunda, vel ad celebrandum pro alicuius diei festi solennitate accesserint, portio nulla detur eleemofinæ illis officijs seu solennitati addictæ; neq; ad ientaculum prædiumve admittantur cæteris clericis paratum.

Decretum. XLIX.

ANIMARVM curator, cuius parochiæ incolæ ad sepulcrum est efferendus, neminem clericum etiam regulare (nisi is vnà cum Collegio suo sit) superpellicem latas habens manicas, & vestem ad talos vsque demissam non gerentem, funeri interesse patiatur.

Habitus clericorum in funere.

Decretum. L.

SI ad exequias, funera, aliaque pro mortuis officia in aliqua non parochiali Ecclesia, etiam si collegiata sit, obeunda, alij Sacerdotes sunt accersendi; ad ea in primis vocetur parochus, intra cuius parochiæ limites ipsa est Ecclesia, in qua mortuis officia fiunt.

Parochus ad officium pro mortuis in primis vocetur.

Ei tamen nē maior eleemofinæ portio, detur, quam cæteris singulis sacerdotibus, qui præsentem ministerium suum præstiterint.

Decretum. LI.

PAROCHVS, qui altaris pallium cuiuspiam etiā quauis dignitate prædito, ad funus ducendum, seu ad faciendas exequias commodauerit; suis sumptibus aliud illi simile comparet, quod pro funeribus commodauerat; idq; illius Ecclesiæ sit vnde alterū acceperat. Pallium verò quod funeri aut exequijs faciendis commodatum erit, ad altaris vsum ne amplius adhibeatur, nisi Archiepiscopi concessu.

Pallium altaris nē cuiquam pro funeribus commodetur.

Decretum. LII.

DECRETA quæ mox infra notata sunt, quotannis in Ecclesia, cum frequentissimus populus in Missæ sacro præsens adest, de scripto, sermone tamen vulgari summatim expressè legatur & promulgentur certis ijs infra constitutis diebus.

Index decretorum quæ vulgari sermone certis anni diebus promulganda sunt.

1 Tridentini Concilij Decretum contra eos qui clandestinum matrimonium attentauerint, legatur initio Anni, & Calendis Nouembris.

Sess. 24. de refor. c. 1.

2 Eiusdem Concilij Decretum de ijs qui non soluunt decimas, Calendis Maij, & primo Dominico die Septembris.

Sess. 15. de refor. c. 12.

3 Eiusdem Decretum de vsurpantibus bona & iura ecclesiastica; & pars illa Bullæ die Cœnæ Domini late, quæ est contra

Sess. 22. de refor. c. 21.

contra eisdem, secundo Dominico die Quadragesimæ.

4 Edictum de ijs qui denunciant Hæreticos, hæresive suspectos, Dominico primo die & Aduentus & Quadragesimæ.

Tit. 3. decr. 17. pag. 74. 5 Prouincialis secundi Mediolanensis Concilij Decretum de Notarijs legata pia non denunciantibus, Dominico primo die Quadragesimæ.

Tit. 1. decr. 38. pag. 68. 6 Eiusdem de Notarijs & publicis vsurarijs, quibus interdictum est ecclesiasti-

ca & Christiana sepultura, Calendis Ianuarij, & feria secunda post Pentecosten.

7 Eiusdem decretum de inuentibus bona Clerici mortui, feria secunda post diem Dominicam Resurrectionis Domini.

8 Eiusdem decretum de melioramentis à conductore bonorum ecclesiasticorum factis, primo die festo postquam ad manus cuiusque parochi peruenerit, & deinceps singulis annis die Dominico secundo mensis Maij.

Tit. 3. decr. pag. 73.

Tit. 3. decr. 11. pag. 72.

SYNODVS DIOECESANA MEDIOLANENSIS IIII.

Habita Anno M. D. LXXIIII.

GREGORIO XIII. PONTIFICE.

In nomine sanctæ, & Indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

Carolus S. R. E. Tit. S. Præxedis Presbyter Cardinalis, Dei & Apostolicæ sedis gratia Archiepiscopus S. Ecclesiæ Mediolanensis. vniuerso Clero nostro salutem in Domino.

DIOECESANAM Synodum diuina auxiliante gratia iam quartam Mediolani nuper habuimus: in qua & pro vestra, & pro populi nobis commissi Christiana disciplina nos decreta aliquot confecimus ac promulgauimus: quæ nunc typis impressa in lucem prodire volumus. Iis in decretis sancientibus si quod sanè studium nostrum fuit; profectò idem vos in illis seruandis atque exequendis vsque adeo diligentius prestare oportet; vt vel ex hoc ipso, quod vno obedientiæ spiritui debetis officio, in dies magis tum in gloria Dei, tum in salute animarum procuranda conitet fructus synodaliū laborum. Valet in Domino. Mediolani ex ædibus Archie-

piscopalibus, pridie nonas Maij, anno Iubilei, M. D. LXXV.

Indictio Synodi Diæcesanæ IIII.

In nomine Sanctæ & Indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Amen.

Carolus Borromæus S. R. E. Tit. S. Præxedis Presbyter Cardinalis, Dei & Apostolicæ Sedis gratia Archiepiscopus S. Mediolanensis Ecclesiæ, Vniuersis & singulis Christianis fidelibus Ciuitatis & Diæcesis nostræ Salutem in Domino.

IESV CHRISTI sanguinem & viscera redolens cura pastoralis, omnes summæ sollicitudinis partes ab ijs summopere deposcit, quos Spiritus san-